

SLOVO

časopis študentov
GMRŠ

Mladí reportéri

Vlastná tvorba

Gymnaziálny ples

Šéfredaktor: Patrícia Beličková

Redakčná rada:

členovia krúžku Slovo

Zodpovedný redaktor:

Mgr. Katarína Honaizerová

Grafická úprava:

Patrícia Beličková, oktáva

Návrh a spracovanie obálky:

Patrícia Beličková, oktáva

Nájdete nás už aj na Facebooku!!!

www.facebook.com/CasopisSlovo

Adresa redakcie:

Gymnázium M. R. Štefánika,
Športová 41, 915 01 Nové Mesto
nad Váhom

***Email:* slovogmrsnm@gmail.com**

Náklad: 50 kusov

*Toto číslo časopisu SLOVO
vyšlo i vďaka finančnému
príspevku:*

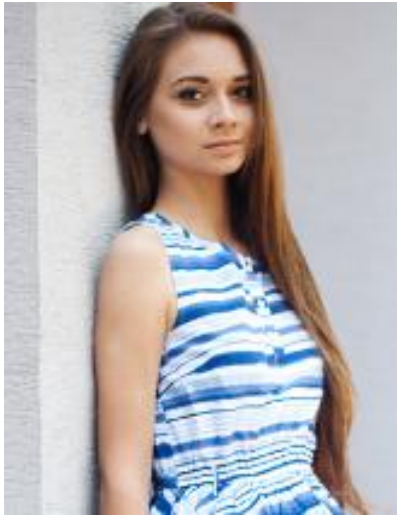

Mladí reportéri
pre životné prostredie

WRIGLEY
Company Foundation

Editoriál

Nečítam editoriály. Teda vlastne... nečítala som. Až kým som nezačala písať úvodníky do SLOVA. Vtedy som si po prvýkrát uvedomila, koľko úsilia je potrebného na napísanie zopár zmysluplných viet. Áno, začiatky bývajú ťažké ☺ Od tej chvíle vždy dychtivo vyhľadávam prvú stránku v každom časopise a hľadám kúsok osobnosti človeka ukrytého za editoriálom. Pokiaľ ste tiež boli takí ako ja a prvú stránku ste vždy preskočili, skúste to nabudúce zmeniť. Možno budete prekvapení, ako pár slov môže ovplyvniť váš pohľad na celý časopis. Dnes ma poteší, keď viem, že niektorí z vás úvodník čítajú a hodnotia mojich pár riadkov. Je to príjemný pocit, keď zistíte, že vaše slová v niekom zanechali stopu, vnukli mu tému na zamyslenie, či len tak mu spestrili celkom obyčajný deň...

Dnes som nielen šéfredaktorkou, ale už aj maturantkou ☺ ***Tento editoriál je pre SLOVO mojím posledným.*** S trochou nostalgie si spomínam na svoje prvé kroky v školskom časopise. Život je neustála zmena. A SLOVO prinieslo do môjho života veľa nového. Zistila som napríklad, že školský časopis je možné dať dohromady v priebehu pár dní (alebo hodín?), ak máte nadšenie, chuť, odvahu, vytrvalosť, pevné nervy a vo vašej blízkosti tvorivých ľudí, o ktorých sa môžete oprieť. Čiže inak povedané – nič nie je nemožné, len musíte veriť... Vďaka SLOVU som spoznala veľa zaujímavých a inšpiratívnych ľudí. Stretla som slávne osobnosti z oblasti verejného života, politiky, kultúry či športu. V mojej pamäti však budú mať trvalé miesto práve stretnutia s ľuďmi, ktorí sú nám obzvlášť blízki a sú nám vzormi každý deň. Stretávame ich v triedach i na chodbách našej školy. Našich učiteľov ☺ Cením si, že nás vzdelávajú a vážim si ich snahu motivovať nás k neustálemu zlepšovaniu sa, ich nevyčerpatelnú ochotu podať pomocnú ruku či poradiť, kedykoľvek potrebujeme. Aj keď mi je trochu ľúto, že niektorí študenti ich snahu ešte patrične nedocenili. Dúfam, že časom pochopia...

Roky na poste šéfredaktorky si vyžiadali svoju daň, no už teraz viem, že mi to všetko bude chýbať. Od písania článkov, naháňania príspevkov do najnovšieho vydania, výberu fotografií, jazykových korektúr až po kompletnú grafiku... Nechcem, aby mal tento editoriál nádech niečoho smutného, pretože na všetko pekné by sa malo spomínať s radosťou (hoci si ešte celkom dobre vybavujem v myslí aj dni, ktoré som strávila do rána pri počítači a písala a opravovala a upravovala...) ☺ Teší ma, že som v mojej škole dostala skvelú príležitosť byť šéfredaktorkou SLOVA. Dúfam, že som ju využila najlepšie, ako sa dalo. Preto vám chcem, milí čitatelia, odkázať... Buďte vďační za každú príležitosť, ktorú vám život prinesie do cesty a urobte všetko, aby ste ju využili na 100%!

„Život nie je čakaním na koniec búrky. Jeho podstata spočíva v tom, že človek by sa mal naučiť tancovať aj v daždi.“

Patrícia Beličková

šéfredaktorka

Stredoškolská odborná činnosť aj u nás v škole

Tento rok som sa rozhodla zúčastniť na stredoškolskej odbornej činnosti v odbore umenie a kultúra. Témou mojej práce bola hudba. Na SOČ-ke sa zúčastnilo ešte niekoľko študentov nášho gymnázia, a to v odbore pedagogiky, zdravotníctva, geografie, dejepisu, fyziky a informatiky.

Svoje práce sme najskôr od prezentovali v školskom kole, kde nám sa naši pedagógovia poradili, čo na práci treba upraviť a vylepšiť. Prezentácie boli veľmi poučné, pretože som sa od svojich spolužiakov dozvedela mnoho zaujímavých vecí, napríklad o očkovaníach pre deti, výrobe origami alebo o histórii židovskej komunity v Novom Meste nad Váhom.

Po školskom kole nasledovalo okresné kolo, ktoré sa konalo na strednej priemyselnej škole v Novom Meste nad Váhom. Dorazili sme sem okolo deviatej a rozdelili sa podľa odborov. V mojom odbore bola ďalších 8 súťažiacich, postúpiť mohli štyria z nás. Každý z nás mal od prezentovať svoju prácu pred trojčlennou komisiou. Prvý išiel chlapec, ktorý mal prácu o renovácii mopedov. Ďalšia bola moja práca a nasledovali práce o výrobe šperkov, cirkevnom zbore, hudbe a človeku, modrých rifliach a kreslení. Mne osobne sa veľmi páčila práca o výrobe šperkov.

Po okresnom kole som postúpila na krajské kolo, ktoré sa konalo na Starej Turej. Bolo tu mnoho výborných prác, ale postúpiť do celoslovenského kola mohli iba dve. Medzi najlepšie práce by som zaradila prácu o uniformách pre zdravotné sestry, ktorú zhotovili a aj ušili žiačky zo strednej zdravotnej školy a taktiež sa mi veľmi páčila práca o šperkovničke vyrobenej s viacerých druhov drev. Ďalej tu bola práca o výrobe kabelky, maľovanie na sklo alebo aj výroba kostýmu hrdinu z počítačovej hry. Do celoslovenského kola postúpili práce o uniformách a maľovaní na sklo.

Na záver by som chcela dodať, že hoci sa mi nepodarilo postúpiť, bola to pre mne výborná skúsenosť. Spoznala som nových ľudí a dozvedela som sa mnoho zaujímavých informácií. Preto každému odporúčam zúčastniť sa takejto súťaže, napriek tomu, že je to môže byť náročné a zaberie vám to váš voľný čas, stojí to za to.

Magdaléna Haluzová, SEXTA

10. ročník GYMNAZIÁLNEHO PLESU

Dňa 12. februára sa uskutočnil jubilejný, desiaty ročník nášho tradičného gymnaziálneho plesu. Na organizácii tohtoročného plesu sa podieľali Tomáš Pavlík a Janka Šípková s pomocou Žanety Heldesovej a Filipa Loffaya. Lístky sa predávali takmer celú zimu. A síce, zo začiatku to nebolo práve dvakrát ružové, no nakoniec sa predal požadovaný počet. Potešil nás aj obrovský záujem zo strany bývalých študentov, ktorí ani po rokoch nezabudli na túto významnú tradíciu našej školy. Prípravy sa nezaobišli bez menšej dávky chaosu, ale po 2,5 mesiacoch priprav sme všetko hravo zvládli. Najviac nám dala zabráť príprava sály, ktorá trvala takmer dva dni. Po veľkej námahe a za pomoci študentov sa kultúrny dom v Podolí

Slovo 2015-2016

zmenil na nepoznanie. Po zotmení začali prichádzať prví ľudia. Plesu sa zúčastnilo 270 ľudí, ktorí sa nezaobišli bez štedrých tombolových cien. Ples sme otvorili slávnostným príhovorom a prípitkom. Program nám spestrili sestry Drgoncové ich speváckym talentom. O hudbu sa postaral Dj Cifra a veľké množstvo krásnych fotiek nám nafotil fotograf Nino. Ples dopadol nad naše očakávania a dúfame, že sa takto spolu zabavíme aj budúci rok.

Tomáš Pavlík, 3.B

Ked' nie vy, tak kto?

Ked' sa dnešné ráno otvorili dvere našej triedy a dnu vošla pani profesorka, vedela som, že je zle-nedobre. Prezrádzal to jej pohľad. Chytrou som odvrátila hlavu, vyhýbajúc sa očnému kontaktu v nádeji, že si ma nevšimne. No ako vždy, nedostala som dostatočný čas na odriekanie celej modlitby, ani som sa nenazdala a už sa na mňa rezko sypali profesorkine vyčítavé slová a pohľady. Opäť som ničím neprispela do školského časopisu, aj napriek tomu, že som to už toľkokrát sľúbila.

Zakrátko sa vo mne začala rozrastať ľútosť, že som znovu zahodila príležitosť. Dobre-dobre, možno sa tá ľútosť až tak nerozrastala, ale každopádne ma vnútri niečo pichlo. Ide o to, že už od malička je mojím snom písať. Byť spisovateľkou, či novinárkou... alebo len sem-tam nejakou maličkosťou prispieť do tlače - to je úplne jedno, hlavne chcem písať. Zásuvky sa plnia poviedkami a úvahami, odkedy písanie písmeňiek prestalo predstavovať kreslenie lastovičiek a domáce úlohy už neboli o presnom obťahovaní predlôh.

Pred pár rokmi sa ma ľudia začali pýtať, čo by som chcela robiť po maturite a moja odpoveď zakaždým znela: „Vysoká škola.“ No potom nasledovala ďalšia otázka. Akému odboru by som sa chcela venovať?

Žurnalistike.

Povzbudená slovami učiteľiek som dlhý čas nepochybovala, že by nebol problém dostať sa na fakultu žurnalistiky. Roky som bola presvedčená, že sa tam raz dostanem. No ako čas plynul, ružové sklíčka na mojich okuliariach začali šedivieť a v hlave sa zakorenili pochybnosti. Nakoniec po mojej (naivnej?) sebadôvere a pozitívnych myšlienkach neostalo ani pamiatky a moje vzdušné zámky o budúcnosti na žurnalistickej fakulte boli zrovnané so zemou. Prestala som veriť v existenciu možného spisovateľského talentu, ako aj o všetkých ostatných schopnostiach, ktoré by ma tam raz dostali. Môj sen bol skoro preč.

Nie je tomu dávno, čo na hodine angličtiny z úst našej pani profesorky vyšlo niekoľko kratučkých slov poskladaných do nie tak zanedbateľného významu: „Ked' nie vy, tak kto?“ Po jej nasledujúcej otázke, kto si myslí, že bude jedného dňa prezident sa nezdvihla ani jedna ruka. Kto si myslí, že bude významný vedec, herec, politik, riaditeľ, spevák, niekto vplyvný? Stále ani jedna jediná ruka. Ja osobne som ani prstom pre istotu nepohla, aby si to pani profesorka nešťastnou náhodou nezmyšľala.

No tu si môj sen, visiaci na poslednom chabom vlásku s rozštiepenými končekmi, opätovne začal raziť cestu a šplhať sa nahor do mojej hlavy. Pretože ked' nie ja, kto? Ked' nie my...

Niektorí musia byť hlavou štátu, niektorí musia riadiť tú úspešnú firmu, zahrať tamtú rolu (a napísať tú svoju knihu)... Pretože ked' si hneď na list vypíšeš iba dôvody, prečo nie práve ty, bez boja odhodíš udicu hľadiac ako tvoj sen pláva preč len preto, lebo „ty na to nemáš,“ ako môžeš vedieť, že by sa ti to naozaj nepodarilo? Nikto si ešte nesplnil sen tým, že to vzdal skôr, než to skúsil.

Kika

Informácie o Mladých reportéroch pre životné prostredie

Program Mladí reportéri pre životné prostredie je určený pre mladých ľudí vo veku 11-21 rokov, ktorí nie sú ľahostajní k svojmu okoliu a chcú nielen poukázať na problémy spojené so životným prostredím, ale tiež pomôcť. Je to výborná skúsenosť najmä pre tých, ktorí sa venujú fotografovaniu, robeniu videí, či písaniu. Svoju záľubu môžu spojiť s užitočnou vecou. "Pričuchnú" k žurnalistike a niečo nové sa naučia.

Súčasťou programu je súťaž v písaní článkov, tvorbe fotografie a videa. Najlepšie práce z celého Slovenska sú ocenené a víťazi postupujú do medzinárodného kola. Víťazi nielen získajú hodnotné ceny, ale zažijú skvelý workshop so skvelými ľuďmi, ktorí sa venujú rovnakej problematike. Okrem toho, že sa dozvedia a naučia niečo nové, v priebehu troch dní prežijú veľa zábavy a spoznajú krásy Slovenska.

Je to výborný štart pre tých, čo plánujú štúdium žurnalistiky, či masmediálnej komunikácie, keďže už v rámci programu sa z nich stávajú novinári.

Novomestské gymnázium pravidelne na stupňoch víťazov

Gymnázium M. R. Štefánika sa zapája do programu Mladí reportéri pre životné. Naši študenti riešia najmä problematiku odpadov a ich príspevky sú zapojené do súťaže v rámci kampane Litter Less - Menej odpadu. Tento rok je to už po tretíkrát, čo sa i novomestskí gymnazisti zapojili do tejto kampane. Každoročne stoja na stupňoch víťazov a nie je tomu inak i v školskom roku 2015/2016.

13. apríla boli vyhlásené výsledky tohtoročnej súťaže v kampani Litter Less a veľké bolo naše prekvapenie i potešenie, pri ich čítaní. Získali sme prvé i druhé miesto v kategórii článok a druhé miesto v kategórii fotografia.

Výsledky našich študentov:

Článok

1. miesto - *Patricia Beličková - Kávové kapsule - moderný trend, alebo environmentálne riziko?*
2. miesto - *Nikola Kaššovicová - Nový začiatok*

Fotografia

2. miesto - *Tomáš Pavlík - Tvorca či ničiteľ?*

Tieto, ale aj všetky ostatné príspevky našich študentov si môžete prečítať v tomto čísle časopisu.

Hmla

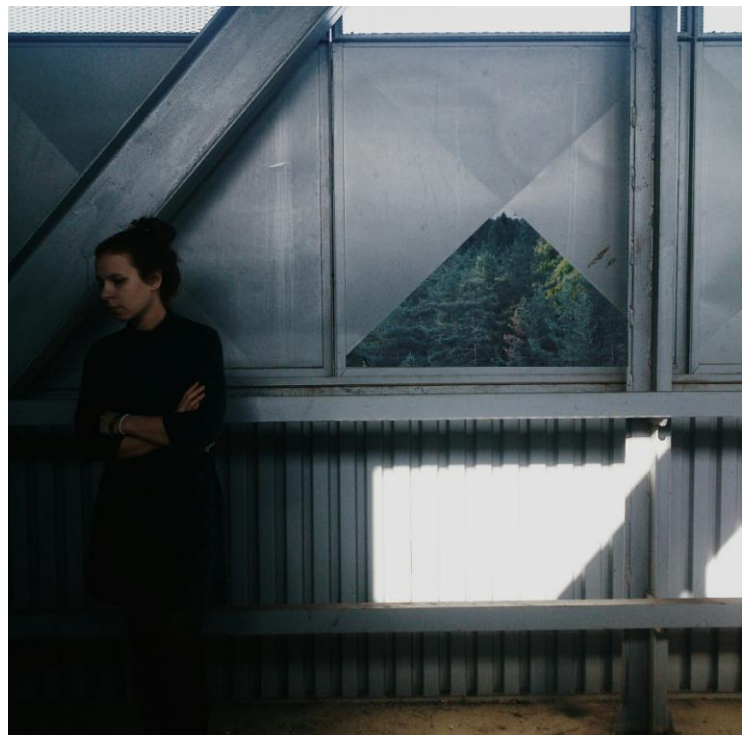
Vodiči sa pozerajú na hmlu ako na problém. Ale pozrite, zahmlenie má aj svetlé stránky. Ľudí v prírode konečne neobťažuje pohľad na nekonečné panelákové džungle. A tie nešťastné opice v nich zas pohľad na "nevyužitý" priestor, kde mohli byť ďalšie nákupné centrá. Industrializácia a urbanizácia sú nezastaviteľné procesy, ale takto sa od nich môžeme aspoň na chvíľu vzdialiť.

Ria Hrušovská

Nevšímavosť

Neodvracajte tvár od toho, čo vám bije do očí a kričí o pomoc.

Ria Hrušovská

Všetky oči na mne

Nenechajme sa oslepiť krásou jedného kvetu, ktorý odpútava našu pozornosť a nezatvárajme oči pred smutnou realitou.

Jana Jurečková

Priložme ruku k dielu

Nebuďme ľahostajní
k nášmu životnému
prostrediu. Začnime hneď!
Zbieraním a separovaním
odpadu urobíme naše okolie
čistejším a krajším.

Patricia Beličková

Dokonalosť v nedokonalom svete

V honbe za našim osobným prospechom a blahom mnohokrát zabúdame na miesto, kde toto blaho tvoríme a deň čo deň užívame. Je to správne!?

(okolie rieky Váh v Piešťanoch)

Michal Bartek, Sára Vidová

Nemá spoveď

Raz, keď sa v dnešnom uponáhľanom svete zastavíme, obzrieme sa okolo seba a uvidíme len odpad, bude neskoro.... Preto je potrebné zastaviť sa čím skôr, aby nevznikali podobné "zátišia", ako v okolí rieky Váh v Piešťanoch.

Michal Bartek, Sára Vidová

Je to v nás!?

Dokedy budeme toto tolerovať!? Nemôžeme donekonečna zatvárať oči pred problematikou niektorých ľudí a ich vzťahů k našej Zemi! Povedzme dosť!!! Fotografia zachytáva okolie rieky Váh v okolí obydľí neprispôsobivých občanov v našom meste, kde napriek snahe technických služieb vyčistiť toto územie vznikajú takéto nelegálne skládky.

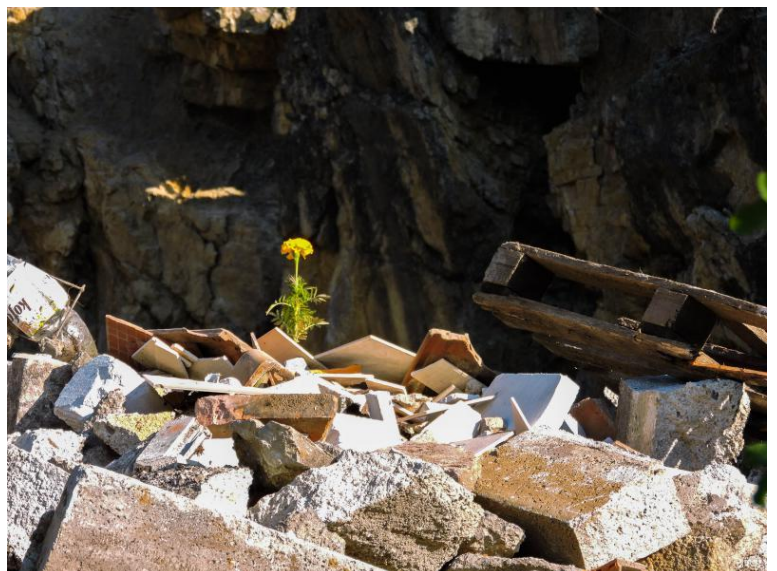

Michal Bartek, Sára Vidová

Sila krásy

Ľudská bezohľadnosť v kontraste s krásou a silou prírody. Soblahovský kameňolom pri Trenčíne - miesto, ktoré sa po zásahu ľudí snaží zobudiť a znova nadobudnúť tvár, akú má mať príroda.

Martin Rakus

Otvorme oči

Je čas otvoriť oči a zachrániť, čo sa ešte dá...
(bývalé Mestské hospodárstvo v Trenčíne,
ktoré je opustené od roku 2004).

Martin Rakus

Život po živote

Z kedysi funkčného užitočného skleníka je dnes nechcená pamiatka. Snažme sa žiť tak, aby po nás na Zemi zostali len pamiatky, ktoré nešpatia svoje okolie.

Takto nepekne vyzerajú ruiny, ktoré zostali z bývalého Mestského hospodárstva v Trenčíne. Toto miesto je opustené od roku 2004 a dodnes chátra.

Martin Rakus

Za oponou

Odostrime stenu odpadu a zrazu uvidíme to, čo sme si zahádzali. Našu zabudnutú priateľku - prírodu.

Miroslava Kovačovicová, Tomáš Pavlík

Naše správy svetu

Naše negatívne správy, ktoré po sebe zanechávame vo forme odpadu, ubližujú nielen našej planéte, ale aj nám. Skutočne ich chceme zanechávať aj naďalej? Ak sa budeme naďalej obracať prírode chrbtom, jeseň nám ukáže inú tvár - tvár bez farebných stromov a padajúcich listov. Namiesto nich nás budú všade obklopovať odpadky.

Miroslava Kovačovicová, Tomáš Pavlík

Varovné signály

Životné prostredie treba chrániť. Počúvame to z každej strany, obklopujú nás samé články, rozhovory, dokumenty, kde sa dozvedáme, aké zlé následky čakajú našu Zem, ak sa bude situácia vyvíjať týmto spôsobom aj naďalej. Hrozí nedostatok pitnej vody, ľadovce sa roztopia, nastanú horúčavy a suchá, vyhynie mnoho živočíchov, veľa krajín bude zaplavených... Recyklácia odpadu nie je až taká samozrejímavá ako sa zdá. Vysoká populácia predstavuje množstvo potravy, pôdy, vody, kyslíka a naša Zem nebude v budúcnosti schopná toľko ľudí vyživovať. Ľudia prestali žiť s prírodou, utekajú z dedín do miest, podliehajú stresu, domov chodia unavení a vyšťavení. Veľmi premýšľajú, všetko analyzujú a hoci sú ľudské mozgy plné myšlienok, je medzi nimi len málo takých, čo sa zameriavajú na životné prostredie a na jeho ochranu. Nie všetci ľudia sú však voči životnému prostrediu ľahostajní. No stále to nie je dost' na záchranu planéty a nastolenie rovnováhy, aká tu bola kedysi.

Mladí reportéri sa zamerali na svoje okolie a všimli si, že vo väčších mestách i menších obciach postupne pribúdajú kontajnery na separovaný odpad. "Na rozdiel od minulosti, kedy sa v obci zbierali plastové fľaše jednorazovo, v určitých termínoch, ľudia si postupne zvykli,

že pribudli nové kontajnery a plasty už nemusia skladovať a čakať na odvoz, ale môžu ich vyhodit' hneď," povedal zástupca starostu obce Bošáca pán Daniel Bradáč. "Ak chceme pomôcť, mali by sme všetci. Ak chceme zachrániť Zem a uchovať ju pre ďalšie generácie, mali by sme sa spojiť a chrániť to, čo nám umožňuje vôbec existovať. Pretože keď sa naša atmosféra zničí toxínmi, výparmi alebo plynmi a my nebudeme môcť dýchať, bude neskoro si niečo vyčítať." Táto myšlienka stojí za povšimnutie. Mladí reportéri sa zamysleli nad týmito slovami a spýtali sa spolužiakov, či si uvedomujú environmentálne problémy v súčasnosti a ich dopad do budúcnosti. Prekvapilo ich, že mnohí z nich sa nad touto otázkou nikdy nezamýšľali. Jeden zo spolužiakov povedal: „Sám by som s tým aj tak nič nespravil a nemá zmysel, aby som triedil odpad alebo behal s vrecami po lesoch a zbieral odpadky po ostatných. To by bolo zbytočné.“ Bohužiaľ, našlo by sa veľa ľudí s podobným pohľadom na situáciu, lenže tento názor nie je správny, pretože keby si to povedali všetci, tak sa naozaj nič nezmení.

Ako už bolo povedané, v obci Bošáca pribudli kontajnery na separovaný odpad. Mnohí ľudia si však stále nezvykli, že separovaním odpadu môžu veľmi pomôcť našej planéte. Pri prechádzke obcou boli nájdené v kontajneroch neroztriedené smeti. Na druhej strane, našli i ľudí, ktorí odpad separujú. Keď sa spýtali jednej panej, prečo triedi odpad,

vyсловila zaujímavé názory. Porovnala stav Zeme k stavu ľudí. „Zem môže tiež ochorieť, rovnako ako ľudia“, povedala. Rozrozprávala sa a jej myšlienky by sa dali zhrnúť do niekoľkých viet: Ľudia chodia na preventívne prehliadky, aby predišli chorobám. Ak niečo nie je v poriadku, lekár im pomôže, poradí im, čoho sa treba vyvarovať a ako sa majú o seba starať, aby u nich žiadna potenciálna choroba neprepukla a úplne ju zneškodnili. No nájdu sa aj ľudia, čo tieto prehliadky zanedbávajú. Nevšímajú si ani prvé príznaky a ak je nejaký problém, napríklad že majú bolesti, snažia sa ich ignorovať. Prídu, až keď je veľmi neskoro a často je liečenie zdĺhavé, v najhoršom prípade im už niet pomoci.

Teraz späť k našej Zemi. Sama sa chrániť nemôže, ani nemá možnosť. Ekológovia, ktorých môžeme nazvať ako jej lekárov, sa jej snažia pomôcť, poukazujú na jej príznaky a varovania. Zem svoje bolesti neignoruje, sama na ne občas upozorní. "Ale stále sme to my – ľudia kto jej musí pomôcť," ukončila svoje rozprávanie pani, ktorá by napriek svojmu vyššiemu veku mohla byť príkladom pre mnohých mladých ľudí.

Ľudia síce stav Zeme zanedbali, nevzali ju na preventívnu prehliadku, nepočúvali ju, ani keď sa viackrát sťažovala, ale bojuje statočne a má silnú imunitu. Treba jej však dopriať odpočinok a postarať sa o ňu. Je dôležité, aby bola odvrátená zlá a bolestivá choroba, ktorá ju čaká. Hoci sa naša Zem bráni aj sama, treba jej pomôcť, pretože každému raz dôjdu sily. Ľudstvo si však musí uvedomiť, že keď naša planéta ochorie tak, že sa jej nebude dať pomôcť, následky si ponesieme všetci. To je jedným z dôvodov, prečo mladí reportéri pre životné prostredie skúmajú problémy okolo seba, všímajú si ich a chcú na ne poukázať a hľadať riešenia.

Na záver jedna, možno trocha deprimujúca myšlienka: "Ak ničíme planétu, ničíme aj seba".

Nina Fraňová

Nový začiatok

Jedným z veľkých problémov Slovenska sú nelegálne skládky odpadov tzv. čierne, divoké. Každý si pod týmto pojmom predstaví hromadu odpadu pri potoku, pri ceste alebo pri neobývanej oblasti. Sú na rôznych miestach, rôzneho zloženia a rôznej veľkosti. Keď už sa táto vzniknutá nelegálna skládka vyčistí, a to si vyžaduje nemalé finančné prostriedky na likvidáciu, stáva sa, že na tom istom mieste vznikne znova skládka. Niektoré miesta sú dokonca chronicky znečistené. Vyčistia sa a ľudia tam nahádzu odpad doslova do pár hodín.

S týmto problémom bojovala aj obec Bošáca. Pred rokom sa tu nachádzala nelegálna skládka, ktorá kazila pohľad

na krásnu prírodu v okolí. Bola vyčistená z enviromentálneho fondu na sanáciu miest s nezákonne umiestneným odpadom. Obec Bošáca získala na jej odstránenie finančnú podporu v rámci projektu Veľké upratovanie Slovenska, ktoré rozbehol bývalý minister životného prostredia SR Peter Žiga. V minulom kalendárnom roku bola zlikvidovaná čierna skládka v katastri obce v smere na Zábudišovú. Z financií bol upravený i terén v tejto časti. Mladí reportéri z Gymnázia M. R. Štefánika v Novom Meste nad Váhom zisťovali už na jeseň, ako obec Bošáca plánuje zabrániť opätovnému znečisteniu tohto územia. Starosta obce D. Juráček sa vtedy vyjadril: „Naším hlavným cieľom je premeniť tento nevyužívaný a zanedbaný priestor na nový ovocný sad.“ Obec mala teda snahu zabrániť opätovnému znečisteniu a bol vytvorený plán, ktorý by mal byť prospešný nielen obyvateľom obce, ale i návštevníkom.

Reportéri boli na tomto mieste, aby zistili aký je stav územia po pol roku od výsadby stromov. Chceli sa presvedčiť, či sa naplnili slová pána starostu a ovocný sad bol vysadený. Sad má na starosti pán Helík, ktorý nám povedal: "Použité dreviny zachovávajú charakter lokálneho, teda miestneho vidieckeho prostredia. Vysadené tu boli mladé stromčeky jabloní, sliviek a hrušiek."

Na mieste bývalej čiernej skládky vznikol park z vysadených ovocných stromov. Z budúcej úrody ovocia bude lekvár, sušené ovocie i tradičná Bošácka slivovica. Tá je známa po celom svete. Občania Bošáce dúfajú, že keď ľudstvo pomôže prírode, tak tá sa odvdáči bohatou úrodou.

Na záver treba dodať, že aktivity a činnosti tejto obce sú skvelou ukážkou toho, že nestačí jednorazové odstránenie skládky, ale je treba uvažovať a konať tak, aby sa skládka znova na danom mieste neobjavila.

Nikola Kaššovicová

Kávové kapsule – moderný trend, či environmentálne riziko?

Káva je hneď po čaji druhým najvyhľadávanejším nápojom na svete. Pestuje a konzumuje sa v mnohých krajinách a má priaznivé účinky na ľudský organizmus. Napriek tomu, že je káva veľmi obľúbeným nápojom miliónov ľudí, môže jej konzumácia v dnešnej dobe veľmi nepriaznivo vplývať na životné prostredie. Dôvodom je používanie čoraz populárnejších jednorazových kávových kapsúl, ktoré sú pre mnohých milovníkov kávy pohodlnou alternatívou prípravy kávy v tradičných kávovaroch.

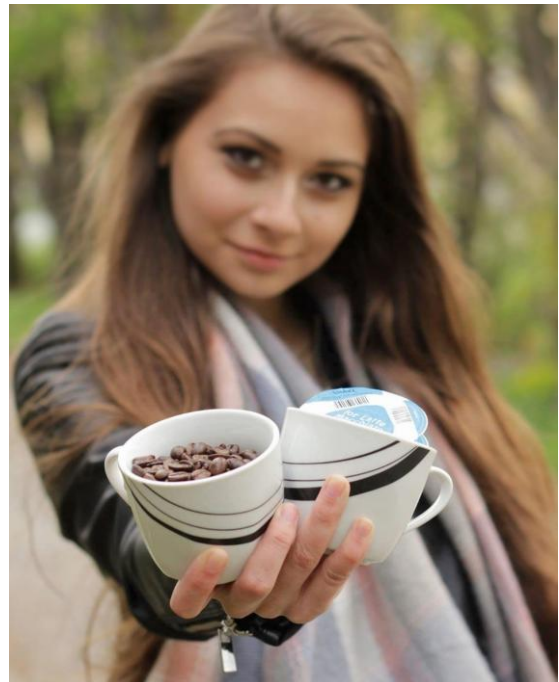

Problém s recykláciou

Kávové kapsule uľahčujú konzumentom každodennú prípravu tohto nápoja. Mnohí považujú kávu pripravenú týmto spôsobom za chutnejšiu a aromatickejšiu. Aj to je jeden z dôvodov, prečo popularita používania kávových kapsúl neustále narastá. Avšak mnohí milovníci kávy nevedia, že z technologického hľadiska sú kapsule vyrobené z plastu a hliníka. Problémom je, že jednotlivé časti kapsúl sú príliš malé a ťažko oddeliteľné, a preto ich nie je možné recyklovať. Tento fakt robí vrásky na čele aj samotnému vynálezcovi, Johnovi Sylvanovi, ktorý pre stránku theatlantic.com povedal: „Urobiť prekvapkávanú kávu nie je rozhodne ťažké. Nezáleží na tom, čo hovoria o recyklácii kávových kapsúl – tieto veci nikdy nebude možné recyklovať. Občas sa cítim zle, že som ich vynášiel.“

Čísła sú alarmujúce, Hamburg urobil prvý krok

Na svete sa produkciou kávových kapsúl zaoberá niekoľko výrobcov. Najväčším z nich je firma Keurig v USA, ktorá doposiaľ vyrobila také množstvo kapsúl, že by 12-krát obkolesili rovník. Veľká väčšina z nich nebola doposiaľ recyklovaná, a pritom toto množstvo odpadu vyprodukoval iba jeden výrobca. Kávové kapsule sú však vyrábané viacerými spoločnosťami, a preto množstvo vzniknutého odpadu je niekoľkokrát väčšie. Problém je preto viac než vážny. Nemecké mesto Hamburg sa rozhodlo začať bojovať proti takémuto znečisteniu životného prostredia. Od januára 2016 druhé najväčšie mesto Nemecka

zakázalo používanie kávovarov na kapsľovú kávu vo všetkých vládnych budovách. Spôsobujú totiž zbytočnú produkciu odpadov a rozhodne by nemali byť kupované z peňazí daňových poplatníkov.

Na Slovensku sa o podobných opatreniach neuvažuje

Mladých reportérov pre životné prostredie zaujímal stav v tejto oblasti na Slovensku. K podobným krokom, aké podniklo mesto Hamburg sa však zatiaľ nikto nemá. Jedným z dôvodov je možno aj to, že spotreba kapsľovej kávy nie je na Slovensku veľmi vysoká. „Na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky sa používa predovšetkým zrnková káva, nakupovaná vo veľkých baleniach,“ hovorí pán Michal Cákoci z odboru komunikácie Ministerstva životného prostredia SR, „ale v žiadnom prípade sa nepoužívajú kávové kapsule. Nad nákupom kávových kapsúl MŽP SR ani neuvažovalo.“ Možno si však jednotlivé mestá zoberú príklad z opatrení, ktoré podnikol Hamburg, a tiež zväžia vplyv nerecyklovateľných jednorazových kávových kapsúl na životné prostredie, v ktorom žijeme. Dôležité je však aj povedomie ľudí o množstve nerecyklovateľného odpadu, ktorý takýmto spôsobom vzniká. „Každý by si mal uvedomiť svoju zodpovednosť k prírode a k svojmu okoliu a mal by k nemu

prístupovať tak, aby jeho konanie nepoškodzovalo, alebo neohrozovalo životné prostredie. Preto je na každom z nás, aby ochrane životného prostredia a budovaniu environmentálneho povedomia venoval patričnú pozornosť a správal sa zodpovedne,“ dodáva pán Cákoci.

Informovanosť ľudí je stále nízka

Napriek tomu, že sa o životnom prostredí hovorí čoraz viac, povedomie spoločnosti o rizikách odpadov, či ďalších dôležitých environmentálnych témach, stále nie je postačujúce. Mladých reportérov zaujímalo, ako problém nerecyklovateľných kávových kapsúl vníma verejnosť. Prostredníctvom online dotazníka, prístupného širokému okruhu konzumentov kávy, sa snažili zistiť, aký postoj má verejnosť na Slovensku k používaniu kávovarov plnených kapsulami. Ich cieľom bolo odhaliť, do akej miery sú ľudia informovaní o fakte, že kávové kapsule sú environmentálnym rizikom. Prieskum odhalil závažujúce fakty a jeho výsledky rozhodne stoja za zamyslenie. Až 32% respondentov sa vyjadrilo, že ich tento problém

nezaujíma, pretože takúto kávu nepijú, a teda sa ich to priamo netýka. Viac než tretina opýtaných (36% respondentov) počulo takúto informáciu prvýkrát a zväži pitie kávy pripravovanej týmto spôsobom. Práve spomínaných 36% respondentov uvádza, že doma konzumujú takúto kávu predovšetkým z dôvodu rýchlej, ľahkej a pohodlnej prípravy a nezameniteľnej, intenzívnejšej a zaujímavejšej chuti, ktorú táto káva má v porovnaní s kávou pripravovanou tradičným spôsobom. Napriek informáciám o negatívnom dopade na životné prostredie až 12% respondentov z nášho prieskumu bude preferovať tento spôsob prípravy kávy aj naďalej a nemá v úmysle meniť svoje zvyklosti a začať sa správať priateľsky k životnému prostrediu.

Svitá na lepšie časy?

Pozitívnym signálom je, že na trhu sa začínajú objavovať aj spoločnosti, ktoré vyrábajú kapsule 100% recyklovateľné. Uvidíme, čo prinesie budúcnosť, no tieto firmy by mohli byť nádejou pre tých ľudí, ktorí sa odmietajú vzdať prípravy svojho obľúbeného nápoja prostredníctvom kávovarov plnených kapsulami. Ako však ukázal prieskum mladých reportérov, treba sa zamerať aj na neustále vzdelávanie verejnosti a posilniť dostupnosť informácií o produktoch, ktoré ľudia dennodenne používajú. Rozhodne sa treba zamyslieť nielen nad posilnením environmentálnej výchovy v školách, ale aj nad spôsobmi, ako informovať širokú verejnosť o rizikách a hrozbách, ktoré svojim konzumným spôsobom života vedome či nevedome podporuje.

Patricia Beličková

**V každom z nás drieme tvorca aj ničiteľ. Záleží len na uhle pohľadu.
Príroda nám postupne nastavuje zrkadlo.
Je len na nás, aký obraz sa v ňom ukáže.**

Tvorca či ničiteľ?

Miroslava Kovačovicová, Tomáš Pavlík